

Požadavky k ústní části státní závěrečné zkoušky bakalářského studia finanční matematiky

1. Matematika

Diferenciální počet

Spojitosť a derivace funkcí jedné reálné proměnné. Hlubší věty o spojitých funkcích. Věty o střední hodnotě a jejich důsledky. Vztahy monotonie a znaménka derivace. Konvexita. Taylorův polynom. Taylorovy řady. Vázané extrémny funkcí více proměnných.

Integrální počet

Primitivní funkce, určitý integrál. Základní vlastnosti, vztah k primitivní funkci. Newtonův intergál. Metody výpočtu. Věta o substituci.

Vektorové prostory

Pojem vektorového prostoru, báze a dimenze. Steinitzova věta o výměně. Dimenze spojení a průniku podprostorů.

Matice a determinanty, lineární soustavy rovnic

Homomorfismy a matice. Základní teorie matic, základní pojmy a vlastnosti. Vlastní čísla a vektory. Spektrální rozklad. Soustavy lineárních rovnic, podmínky řešitelnosti. Determinanty.

Lineární a bilineární formy

Lineární, bilineární a kvadratické formy. Skalární součin, ortogonalizační proces, ortonormální báze.

2. Finanční matematika a účetnictví

Základní pojmy

Časová hodnota peněz. Úrokování jednoduché, složené, smíšené a spojité, úrokové sazby závislé na čase, hodnotící úroková míra (cena kapitálu). Hodnocení diskrétních i spojitých peněžních (finančních) toků, jejich číselné charakteristiky (současná a budoucí hodnota, durace, konvexita, vnitřní míry výnosnosti). Profil současné hodnoty. Umořování dluhu, hodnocení investičních projektů. Inflace, reálná úroková míra.

Trhy cenných papírů

Dluhopisy kupónové, s nulovým kupónem a svolatelné. Čistá a hrubá cena dluhopisu, výnos do splatnosti, běžný výnos, alikvótní úrok. Výnosová křivka okamžitá a forwardová a její odhad. Akcie. Finanční deriváty, forwardy, termínové kontrakty, opce, swapy, PUT-CALL parita.

Míry rizika

Hodnota v riziku (VaR), podmíněná hodnota v riziku (CVaR).

Metody analýzy trhu cenných papírů

Markowitzova teorie portfolia. Výnos, očekávaný výnos a riziko portfolia. Konstrukce portfolia s minimálním rizikem při daném očekávaném výnosu při povolených a zakázaných prodeích nakrátko a neexistenci a existenci bezrizikového aktiva. Sharpeova míra portfolia. Model utváření ceny kapitálových statků (CAPM). Příímka trhu cenných papírů (SML). Příímka kapitálového trhu (CML).

Účetnictví

Podvojně účetnictví. Účtová osnova. Účtové třídy. Účetní knihy. Rozvaha. Výkaz zisku a ztráty. Oceňování majetku v účetnictví. Odpisy. Daň z příjmu a ostatní přímé daně. Daň z přidané hodnoty a spotřební daně. Harmonizace účetnictví.

3. Statistika

Náhodné veličiny, číselné charakteristiky jejich rozdělení (momenty, kvantily)

Náhodné jevy a pravděpodobnost. Pravděpodobnostní rozdělení (diskrétní a spojitá), hustota, distribuční funkce, střední hodnota, rozptyl, kvantil, medián, šikmost, špičatost. Definice a základní vlastnosti.

Náhodné vektory, sdružené a podmíněné rozdělení, kovariance, korelace

Pravděpodobnostní rozdělení, hustota, distribuční funkce, vztah mezi sdruženým a marginálním rozdělením, Bayesova věta, podmíněná hustota, podmíněná střední hodnota, rozptylová matice, kovariance, korelace, nezávislost. Definice a základní vlastnosti. Transformace náhodných veličin a vektorů.

Mnohorozměrné normální rozdělení

Obecná definice, základní vlastnosti, odvození hustoty, momenty.

Zákon velkých čísel. Centrální limitní věta a její aplikace

Čebyševův slabý zákon velkých čísel (s důkazem), centrální limitní věta pro nezávislé stejně rozdělené náhodné vektory, použití při ověřování konsistence a asymptotické normality empirických odhadů.

Odhady parametrů a jejich vlastnosti. Interval spolehlivosti

Náhodný výběr a jeho vlastnosti. Definice odhadu, konsistence, nestrannost, vychýlení, přesný a přibližný interval spolehlivosti, jejich konstrukce, interpretace a vztah k testování hypotéz. Metody pro odhadování parametrů. Empirické, momentové odhady. Metoda maximální věrohodnosti.

Principy testování hypotéz

Hypotéza, alternativa, test, testová statistika, kritický obor, kritické hodnoty, hladina, síla, p-hodnota.

Jednovýběrové, párové a dvouvýběrové testy

T-testy, Kolmogorovovy-Smirnovovy testy, Wilcoxonovy testy. Předpoklady, hypotéza, alternativa, testová statistika, kritické hodnoty.

Kontingenční tabulky.

Definice. Test nezávislosti v kontingenčních tabulkách.

Analýza rozptylu

Jednoduché třídění: předpoklady, hypotéza, alternativa, rozklad součtů čtverců, rozdělení součtů čtverců, F-test.